

A Magyar Mérnöki Kamara Etikai-fegyelmi Bizottságának BESZÁMOLÓJA

a 2017. évi Küldöttgyűlés óta eltelt időszakról.

A tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény és a MMK Alapszabálya szerint az Etikai-fegyelmi Bizottság évente beszámol a Küldöttgyűlésnek.

A 2017. május 6-án tartott tisztújító küldöttgyűlés megválasztotta az új Etikai-fegyelmi Bizottságot (OEFB).

A Bizottság tagjává választották:

Batu Árpád	okl. építőmérnököt,
Czakó László	épületgépész mérnököt,
Dr. Fekete Jenő György	okl. építőmérnököt,
Kocsis Tünde	okl. építőmérnököt,
Kövesi Tibor	okl. bányaművelő mérnököt,
Dr. Massányi Tibor	okl. építőmérnököt,
Dr. Szabó Éva Ibolya	okl. építészmérnököt,
Szigetiné László Erika	villamosmérnököt
Tóthné Temesi Kinga	okl. építőmérnököt,

Az alakuló ülést a MMK főtitkára hívta össze, ahol megválasztották a bizottság elnökét, valamint feladatokat határoztak meg.

A bizottság elnökévé Kövesi Tibort választották, alelnök Dr. Fekete Jenő György lett.

Az alakuló ülésen részt vett a MMK új elnöke, Nagy Gyula úr is, aki ismertette elvárásait a bizottság tevékenységével kapcsolatban.

A feladatok meghatározásánál a tagok a következő fő célokat tűzték ki:

- az előírt kötelező feladatok ellátása,
- az etikus mérnöki tevékenység előmozdítása,
- szoros együttműködés a területi kamarák etikai-fegyelmi bizottságaival.

Az alakuló ülésen sok javaslat hangzott el a tevékenységünkkel kapcsolatban mind a kötelező feladatok, mind az úgynevezett önként vállalt, az etikus mérnöki tevékenység előmozdítása tekintetében. Azért, hogy megvalósuljanak, az OEFB többszöri egyeztetés után megalkotta „A MAGYAR MÉRNÖKI KAMARA Etikai-Fegyelmi Bizottságának Cselekvési Programja a 2017-2021. év időszakra” nevet viselő anyagot. Ebben rögzítésre került a vállalt feladatokon túl az együttműködés rendszerének létrehozása a területi kamarák etikai-fegyelmi bizottságaival. Minden feladathoz felelős tartozik, aki gondozza a témát a ciklus végéig. A Cselekvési Program négy évre szól, de a végrehajtás során a feladatok minden bizonnyal bővülnek.

A Cselekvési Program megtalálható a MMK honlapján.

A beszámolási időszakban az OEFB négy bizottsági ülést tervezett.

Az első ülésen – 2017. szeptember 21-én – jóváhagyásra került a Cselekvési Program, az OEFB tájékoztatást kapott a másodfokú eljárások gyakorlati kérdéseiről, jóváhagyta a Bizottság programját a 2018. évi Küldöttgyűlésig.

A második – 2017. november 13-án – együttes ülés volt a területi kamarák etikai-fegyelmi bizottságainak elnökeivel, képviselőivel. Az ülésen ismertetésre került a Cselekvési Program, tájékoztatás hangzott el az Etikai-fegyelmi Szabályzat felülvizsgálatáról és az OEFB megtárgyalta az együttműködés formáit a különböző bizottságok között. Tizenhárom megye képviseltette magát és a vitában kifejezték igényüket a hasonló rendezvényekre. Az ülésről fényképes tudósítás jelent meg a Mérnök Újságban.

A harmadik bizottsági ülésen – 2018. február 13-án – jóváhagyásra kerültek a Cselekvési Program kidolgozott anyagai és a felelősök ismertették a megvalósítás állását. Értékelte az OEFB a területi kamarákkal tartott együttes ülést, meghatározta a Bizottság 2018. évi programját és más aktuális ügyekről tárgyalt.

A negyedik – 2018. május 2-án – újból együttes ülés lesz a területi kamarákkal. Ismertetésre fog kerülni az OEFB éves beszámolója, tájékoztatás hangzik el az Etikai-fegyelmi Szabályzat módosításáról, értékelésre kerül az együttműködés, valamint megvitatásra kerülnek a további teendők.

A MMK határozatban az Etikai-fegyelmi Szabályzat felülvizsgálatára munkacsoportot hozott létre. A munkacsoport vezetője az OEFB alelnöke, tagjai bizottságunk négy tagján kívül területi kamarai E-FB elnökök és kettő egyetemi tanár, akik oktatják vagy oktatták egyetemen a mérnöki etikát. A javaslatot a MMK Küldöttgyűlése elé terjesztik jóváhagyásra.

A területi kamarák OEFB-vel való együttműködésért az a tag a felelős, aki megyei E-FB elnök is. A szorosabb együttműködés érdekében az OEFB tagok közül kijelölésre kerültek a területi kamarák közvetlen kapcsolattartói – egy – egy tagra 2-3 megye jutott. 2017. évben egy közös találkozó volt, 2018. évben kettő tervezve. Az első májusban a második októberben vagy november hónapban. Ez utóbbi „Mérnöki Etika” konferencia lesz, ahol elméleti előadás mellett többségében gyakorlati kérdésekkel foglalkozó előadások hangzanak el.

Az OEFB elnöke eddig 8 megyében tett baráti látogatást. Találkozott a helyi E-FB tagjaival és az elnökséggel. A beszélgetés tárgya a mérnöki etika erősítése volt.

Adat- és információszolgáltatási rendszer került kidolgozásra az etikai helyzet megítélése érdekében. Ennek kapcsán az OEFB adatokat kért a területi kamaráktól az etikai-fegyelmi tevékenységünkről. Az adatokon túlmenően lehetőség volt jelezni a problémákat, kérdéseket, javaslatokat stb. az etikai helyzettel kapcsolatban.

Bizottságunk tagja, dr. Szabó Éva készített egy tanulmányt arra vonatkozóan, hogy a magyar műszaki felsőoktatásban milyen széles körben oktatják a mérnöki etikát, és mennyire terjedt el a végzősök mérnöki eskü – vagy fogadalomtétele.

A tanulmány a következő megállapításokat teszi: A 18/2016-OS EMMI rendelet tartalmazza a felsőoktatási alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeit (röviden KKK), szakonként részletezve. A KKK-k áttekintése után megállapítható, hogy a rendeletben szereplő műszaki mérnöki alap – és mesterszakoknál szinte minden szak esetében szerepelnek az etika, mérnöki etika, etikai normák, etikai értékrend fogalmak. A 19 műszaki képzést is folytató intézmények esetében az etika tárgy oktatását áttekintve megállapítható, hogy az intézmények nagy részénél van Etika vagy Mérnöki etika című tárgy, többnyire kötelező tárgyként. A BME esetében egy videosorozat is található a honlapon a teljes fél év etikai óráinak prezentálásával. Néhány helyen más tantárgy oktatásában integrálták be az etikai ismeretek átadását. Több helyen szerepel a MMK Etikai-fegyelmi Szabályzatának bemutatása is.

Az intézmények egy részében a tanévnyitó ünnepségeken fogadalmat tesznek az elsőévesek. A diplomák átadásakor szinte mindenütt fogadalmat vagy mérnöki esküt tesznek az ifjú mérnökök. A diplomakiosztó ünnepségeken nem kötelező a részvétel, így vélhetően fogadalmat sem tesz mindenki.

A helyzet nem rossz, de az OEFB véleménye szerint kívánatos lenne, hogy minden felsőfokú intézményben általános legyen a mérnöki etika oktatása és a diplomaátadó ünnepségeken mindenki tegyen mérnöki fogadalmat. A MMK lehetne ebben a kezdeményező.

Az OEFB felvette a kapcsolatot a Magyar Építész Kamara Etikai-fegyelmi Bizottságával. A két elnök már kétszer találkozott. Megállapodtak, hogy együttműködnek a közös ügyekben, megosztják egymással tapasztalataikat. Az OEFB elnöke részt vett egy rendezvényükön, ahol a területi kamaráink E-FB elnökeivel tanácskoztak.

A Mérnök Újság 2018. január -februári számában „Mérnöki tízparancsolat” címmel riport cikk jelent meg az OEFB elnökével a Cselekvési Programról és a mérnöki etikáról.

Az Országos Etikai-fegyelmi Bizottság a beszámolási időszakban három ügyben járt el.

Az első ügy az előző ciklusban indult. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a másodfokú határozatot megsemmisítette és a MMK-t új eljárás lefolytatására utasította. Az új eljárásban nyilvánosságra került, hogy olyan bírósági eljárás van folyamatban, amely érintheti az ügy elbírálását, ezért az eljáró tanács az eljárást a bíróság jogerős döntéséig felfüggesztette. A bírósági ügy lezárását követően az eljárást a kijelölt tanács lefolytatta, melynek eredményeként az elsőfokú határozatot megváltoztatta, a panaszoltat elmarasztalta. A döntés ellen nem érkezett fellebbezés.

A második ügyben eljáró tanács az első fokon hozott határozatot helybenhagyta, a fellebbezést elutasította.

A harmadik esetben összeférhetlenség miatt első fokon eljáró más területi kamarát kellett kijelölni.

Az előző ciklus 4 éve alatt összesen 9 másodfokú ügy volt. Mennyiség tekintetében a tendencia nem változott.

Mind a 19 területi kamara szolgáltatott adatokat a 2017. évi etikai-fegyelmi tevékenységéről. Véleményt nyilvánítottak hárman. A beszámolók alapján készült a mellékelt táblázat.

Az előző ciklus 4 éve alatt az elsőfokú ügyek száma 15 és 24 darab között volt évente. Ennek tükrében a befogadott panaszok száma csökkenést mutat. A 8 kiszabott büntetés ellen (5 etikai, 3 fegyelmi) egy esetben volt fellebbezés, de a másodfok ezt is elutasította. Elmondható, hogy a területi kamarák etikai-fegyelmi bizottságai jól dolgoztak.

A táblázatban látható, hogy a megyék több mint a felében a beszámolási időszakban nem volt befogadott etikai-fegyelmi panasz. A megküldött adatszolgáltatás szerint több megyében évek óta nincs.

Külön figyelmet érdemel a Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara taglétszám nagyságából következően is. Nagy számban érkeztek olyan panaszok, amelyeket illetékesség hiány miatt nem került befogadásra. Tanulásként, hogy milyen jellegű panaszokat adnak be: bíróságra tartozó ügy egy db, ME -FMV ellen benyújtott panasz 4 db, Igazságügyi Szakértői Kamara az illetékes 1 db, nem etikai ügy 3 db, költségvállalás hiánya 4 db, a panaszos visszavonta a panaszt 1 db, elévült 1 db, ami azt mutatja, sokan nem ismerik az Etikai-fegyelmi Szabályzatot, pedig megtalálható a MMK honlapján. Ebben is javulást kell elérni a jövőben. A táblázatot tanulmányozva az adatok azt mutatják, hogy csökkent a befogadott panaszok száma, így azt lehetne mondani, hogy javul az etikai helyzet, a tisztességes mérnöki magatartás

erősödött. De nem mondhatjuk, mert hogy miért ilyenek a statisztikai adatok, az mély elemzést igényelne, amely választ adna a kérdésre.

Arra kell törekedni, hogy az etikus magatartás minden mérnök tulajdonsága legyen. Ez érdeke a mérnöknek, a kamarának és a társadalomnak is.

Ebben a munkában két eszköz lehet a személyes példamutatáson túl:

- a nyilvánosság ereje, és hogy
- a közbeszéd része legyen.

E kettő összefügg egymással. Meg kell találni annak a formáját, hogy a jogerős határozatok – a személyiségi jogok figyelembe vételével – mind szélesebb körben ismertté váljanak. Ezt még nem sikerült elérni. Olyan eseményeket, rendezvényeket kell szervezni – akár területi kamarai szinten is – amelyre odafigyel a tagság és ezek hatására a közbeszédben fokozottan szerepel az etikus magatartás.

Kezdetől fogva nehezen magyarázható az a tény, hogy a MMK Etikai-fegyelmi Szabályzatnak hatáskörében nem tartoznak bele a kamara által regisztrált, de nem tag szakmagyakorlók, így ellenük etikai-fegyelmi eljárás nem kezdeményezhető.

Ezt kamarán belül megoldani nem lehet, ez törvényalkotási feladat. Sürgős megoldásra vár.

Budapest, 2018. május 12.

Kövesi Tibor s.k.
elnök